Nieuwe rector UA wil onderzoekresultaten toegankelijker maken

'Ik zie de universiteit als een platform dat kennis deelt'

ORANJESTAD — Om de resultaten van onderzoek toegankelijker te maken, wil rector Viola Heutger van de Universiteit van Aruba (UA) een research databank creëren. "Daar werken we nu hard aan." Onderzoek moet niet binnenskamers blijven, vindt ze. Maar er zijn meer manieren om onderzoek zichtbaar te maken. Deel 3 van een serie gesprekken met de rector over de manieren waarop de UA zich dienstbaar aan de samenleving maakt.

door **Kees Beekmans**

Heutger: "We hebben nu geen researchdatabank, dus wie hier publiceert doet dat meestal in een heel duur tijdschrift dat hier niet in de bibliotheek staat. Open acces is voor ons denk ik belangrijk. Maar we moeten nog leren hier beter onze weg in te vinden. In plaats van te blijven leunen op het dure Europese of Amerikaanse tijdschriftsysteem, waar je de uitgever moet betalen voor het plaatsen van jouw artikel in zijn tijdschrift. We moeten zelf iets vinden om ons onderzoek hier op het eiland toegankelijk te maken. Gratis. Daar werken we nu hard aan. We willen op onze eigen website links plaatsen, en ik ben in gesprek met wetenschappelijke organisaties in Nederland en met andere partners om een eigen researchplatform te creëren, zodat ons onderzoek voor iedereen zichtbaar wordt. Dat ontbreekt nu. Nu moet je echt zoeken om iets te vinden."

De kast achter haar bureau staat vol boeken. Ze vertelt dat al die boeken geschreven zijn door mensen van de UA of van de Universiteit van Curaçao, of ze hebben eraan meegewerkt. "Maar dat zijn vaak kleine oplages, heel bijzondere, waardevolle boeken. Soms wordt zo'n boek door Curaçao naar mij toe gestuurd, en dan krijg je één exemplaar. En dan denk ik, ja, dat is niet toegankelijk... terwijl er soms heel leuke onderwerpen in staan, echt een toevoeging. Dat is iets waar ik hard aan wil werken, aan het toegankelijk maken van de research output. Dat zou kunnen via een research database, in de EU zijn die al gratis, zoals Research Gate. Zo'n soort label zou ik leuk vinden. 'Van de eilanden voor de eilanden.' Nu moet je echt een geschoolde onderzoeker zijn om je weg te kunnen vinden in de verschillende databases."

Heutger onderstreept het belang van 'een referentiepunt'. Ze hoopt dat dat er binnen niet al te lange tijd gaat komen. De rector: "We zien nu dat ook vanuit Nederland meer onderzoeksgelden richting de Cariben stromen. Dat geeft ons de kans dat op de agenda te zetten bij zoiets als het Vierlandenoverleg. Nu sneeuwen we vaak onder, omdat we ons vaak moeten verbinden met Nederlandse projecten om subsidie te krijgen. We willen natuurlijk iets kunnen betekenen voor de regio, of zelfstandig, of in samenwerking met Curaçao en Sint Maarten. De context is belangrijk. Wij weten het hier niet beter, maar hebben onze eigen kijk op de zaken, die door de mensen met wie je in gesprek wilt gaan goed wordt begrepen, want zij zijn ook van deze regio."

Het brengt het gesprek op het Center for Lifelong Learning (CLL) van de universiteit, dat regelmatig lezingen en dergelijke organiseert. Het is een van de manieren om dat wat je aan de universiteit doet, zichtbaar te maken, toegankelijk.

"En", voegt Heutger daaraan toe, "met het CLL staan we middenin de maatschappij. We dalen af uit onze ivoren toren. Onlangs was er een lezing over miniatuurbootjes, georganiseerd samen met Stichting Rancho. Die bootjes zijn cultureel erfgoed. Maar Aruba kan ze niet zelf op de lijst voor immaterieel erfgoed zetten, we hebben daar blijkbaar nog altijd een Nederlandse partner voor nodig. Hoe komt dat eigenlijk? Hoe zit dat juridisch in elkaar?"

De UA, zegt Heutger, zou bij dat soort zaken graag hulp bieden. "Wij kunnen de expertise die wij op dit gebied in huis hebben als het ware even uitlenen, en dat kan eraan bijdragen dat zo'n stichting Rancho sterker wordt, omdat ze dit soort vraagstukken daarna zelf kunnen oplossen. Hetzelfde met de ombudsman uit Nederland, die op bezoek komt. Ik zie de universiteit als een platform, dat onderzoek en kennis deelt. Daar wil ik echt de nadruk op leggen. Dat wij hier voor iedereen toegankelijk zijn en dat er, over een jaar genomen, altijd wel een activiteit is die iemand aanspreekt, ongeacht de vooropleiding of achtergrond van zo iemand."

Heutger meent dat de pandemie aan deze ontwikkeling heeft bijgedragen, omdat de mogelijkheden allerlei zaken online te doen vergroot zijn. "Online kunnen meer mensen meedoen. Dat is sinds twee jaar redelijk nieuw. Voor ons ligt hier een grote kans, de transformatie van een universiteit waar iedereen fysiek aanwezig moest zijn, naar een meer mondiale universiteit, waar mensen ook online kunnen participeren. Docenten kunnen nu online deelnemen aan een conferentie, waar je eerder dacht: oei, 2000 dollar vliegticket, hotel 200 dollar per nacht, registratiekosten 650 dollar. Nu kunnen onze mensen daar spreken omdat die kosten ineens zijn weggevallen omdat het online is. En datzelfde geldt voor onze aanwezigheid binnen de eilandengroep. Niemand vindt het meer raar om bij een conferentie aan te schuiven die online is. Drie jaar geleden had je gezegd, maar levert dat wel voldoende op? Nu heb je een heel andere houding. Hier zie ik grote kansen voor onderzoek en samenwerking weggelegd."

"Voor de colleges", vervolgt Heutger, "geldt hetzelfde. Je hoeft niet meer aanwezig te zijn in een klaslokaal waar een docent voor staat. Heel veel colleges en lezingen worden nu opgenomen, en dat vond ik soms verbazingwekkend, dan zat ik hier in een cursus of bij een lezing over een leuk onderwerp, dan zaten er zeven mensen in de zaal maar je zag dat er tegelijkertijd 23 deelnemers waren ingelogd, twintig elders op het eiland en drie verspreid over de wereld. En die kunnen dan toch deelnemen. Dan heb je een veel groter bereik."

Ze noemt deze nieuwe mogelijkheden om kennis te delen ver buiten Aruba 'geweldig'. Voor sprekers, zegt ze, geldt hetzelfde. "Die kunnen we gemakkelijker binnenhalen. We organiseren nu conferenties waar ook iemand uit Hamburg iets kan komen vertellen, terwijl zo iemand gewoon thuis zit. Laatst was het één uur 's nachts voor die persoon, dat was wel een leermoment. Dat we zo'n conferentie beter om drie uur 's middags dan om zeven uur 's avonds kunnen organiseren."

